1 Ύπαρξη διαδικασίας διαταγής πληρωμής

Στο Βέλγιο υπάρχει η «συνοπτική διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής». Η εν λόγω απλοποιημένη διαδικασία, η οποία προβλέπεται στα άρθρα 1338 έως 1344 του δικαστικού κώδικα (code judiciaire), παρέχει τη δυνατότητα είσπραξης μικρών ποσών σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.
Η σχετική με τη συνοπτική διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής νομοθεσία μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα της Ομοσπονδιακής Δημόσιας Υπηρεσίας Δικαιοσύνης:
κάντε κλικ στο «Législation belge – Législation consolidée et index législatif» (στο κάτω αριστερό μέρος της σελίδας)
κάντε κλικ στο «Législation belge»
επιλέξτε «CODE JUDICIAIRE» στην ενότητα «Nature juridique»
πληκτρολογήστε «664» στην ενότητα «Mot(s)»
κάντε κλικ στο «Recherche» και έπειτα στο «Liste»
κάντε κλικ στο «Détail»
αναζητήστε «Chapitre XV»

1.1 Πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας

1.1.1 Τι είδους απαιτήσεις γίνονται δεκτές (π.χ. μόνο χρηματικές απαιτήσεις, μόνο συμβατικές απαιτήσεις κλπ);
Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται μόνο για χρηματικές απαιτήσεις.
1.1.2 Υπάρχει ανώτατο όριο για την αξία της απαίτησης;
Το άρθρο 1338 του δικαστικού κώδικα ορίζει ότι με την εν λόγω διαδικασία μπορούν να προβληθούν απαιτήσεις για την εξόφληση εκκαθαρισμένης οφειλής ύψους έως 1.860 ευρώ.
1.1.3 Η χρησιμοποίηση αυτής της διαδικασίας είναι προαιρετική ή υποχρεωτική;
Η χρησιμοποίηση της συνοπτικής διαδικασίας εκδόσεως διαταγής πληρωμών είναι αμιγώς προαιρετική.
1.1.4 Η διαδικασία μπορεί να εφαρμοστεί όταν ο εναγόμενος κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα;
Όχι. Το άρθρο 1344 του δικαστικού κώδικα ορίζει ότι οι σχετικοί με τη συνοπτική διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής κανόνες εφαρμόζονται μόνο αν ο οφειλέτης έχει τη διαμονή ή την κατοικία του στο Βέλγιο.

1.2 Αρμόδιο δικαστήριο

Η διαδικασία μπορεί να κινηθεί ενώπιον του ειρηνοδίκη, αν η σχετική απαίτηση υπάγεται στην αρμοδιότητα αυτού (για τις αρμοδιότητες του ειρηνοδικείου, βλ. «La compétence des juridictions - Belgique»). Οι οικείες διατάξεις μπορούν επίσης να εφαρμοστούν ως προς κάθε απαίτηση που υπάγεται στην αρμοδιότητα του εμποροδικείου και του πταισματοδικείου, για τις διαφορές που προβλέπονται στο άρθρο 1338 του δικαστικού κώδικα.

1.3 Τυπικές απαιτήσεις

1.3.1 Είναι υποχρεωτική η χρήση τυποποιημένου εντύπου; (αν ναι, πού μπορεί να το προμηθευτεί κάποιος;)
Δεν υπάρχει τυποποιημένο έντυπο για την κίνηση της διαδικασίας. Εντούτοις, ο νόμος θέτει διάφορες απαιτήσεις όσον αφορά τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στην όχληση προς πληρωμή και στην αίτηση που υποβάλλεται στον δικαστή.
Πριν από την υποβολή αίτησης στον δικαστή, ο πιστωτής οφείλει να απευθύνει στον οφειλέτη όχληση προς πληρωμή. Η εν λόγω υποχρέωση προβλέπεται στο άρθρο 1339 του δικαστικού κώδικα. Η όχληση μπορεί είτε να επιδοθεί στον οφειλέτη με δικαστικό επιμελητή είτε να αποσταλεί με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής. Το άρθρο 1339 καθορίζει επίσης τα στοιχεία που πρέπει, επί ποινή ακυρότητας, να περιέχει η όχληση προς πληρωμή:
αναπαραγωγή των άρθρων του κεφαλαίου του δικαστικού κώδικα που διέπει τη συνοπτική διαδικασία εκδόσεως διαταγής πληρωμής,
προειδοποίηση για την υποχρέωση πληρωμής εντός δεκαπέντε ημερών από την επίδοση ή την αποστολή της επιστολής,
το αιτούμενο ποσό,
μνεία του δικαστή που θα επιληφθεί της αίτησης σε περίπτωση μη πληρωμής από τον οφειλέτη.
Εντός δεκαπέντε ημερών από την εκπνοή της προθεσμίας των δεκαπέντε ημερών που τάσσεται με την όχληση προς πληρωμή, η αίτηση υποβάλλεται στον δικαστή σε δύο αντίτυπα. Το άρθρο 1340 του δικαστικού κώδικα καθορίζει τα στοιχεία που πρέπει να περιέχει η αίτηση:
την ημερομηνία, κατά ημέρα, μήνα και έτος,
το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα και τον τόπο κατοικίας του αιτούντος, καθώς και, κατά περίπτωση, το όνομα, το επώνυμο, τον τόπο κατοικίας και την ιδιότητα των νομίμων εκπροσώπων του,
το αντικείμενο της αίτησης και ακριβή αναφορά του ύψους του ζητούμενου ποσού, με παράθεση των επιμέρους στοιχείων που συγκροτούν την απαίτηση καθώς και των στοιχείων επί των οποίων αυτή στηρίζεται,
ορισμό του δικαστή που πρόκειται να εκδικάσει την υπόθεση,
υπογραφή του δικηγόρου του διαδίκου.
Εάν το κρίνει σκόπιμο, ο αιτών μπορεί επίσης να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους είναι αντίθετος στη χορήγηση περιόδων χάριτος.
Στην αίτηση επισυνάπτονται:
αντίγραφο του εγγράφου στο οποίο στηρίζεται η απαίτηση,
είτε η έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή, είτε αντίγραφο της συστημένης επιστολής με συνημμένη την απόδειξη παραλαβής, είτε το πρωτότυπο της εν λόγω επιστολής με συνημμένη την απόδειξη της άρνησης παραλαβής ή της μη παραλαβής από το ταχυδρομείο, καθώς και πιστοποιητικό που αποδεικνύει ότι ο οφειλέτης είναι εγγεγραμμένος στο δημοτολόγιο στην αναφερόμενη διεύθυνση.
1.3.2 Απαιτείται εκπροσώπηση από δικηγόρο;
Ένα από τα υποχρεωτικά στοιχεία της αίτησης είναι η υπογραφή δικηγόρου. Επιπλέον, το άρθρο 1342 του δικαστικού κώδικα ορίζει ότι αντίγραφο της διαταγής πληρωμής αποστέλλεται με απλή επιστολή στον δικηγόρο του αιτούντος. Οι εν λόγω διατάξεις είναι οι μοναδικές που καθιστούν υποχρεωτική τη χρήση δικηγόρου.
1.3.3 Πόσο λεπτομερώς πρέπει να τεκμηριωθεί η απαίτηση;

Η αίτηση πρέπει να είναι επαρκώς αναλυτική. Το άρθρο 1340 πρώτο εδάφιο σημείο 3 του δικαστικού κώδικα ορίζει κατ' ουσία ότι η αίτηση πρέπει να αναφέρει το αντικείμενο της απαίτησης και να περιλαμβάνει ακριβή αναφορά του ύψους του ζητούμενου ποσού, με παράθεση των επιμέρους στοιχείων που συγκροτούν την απαίτηση καθώς και της βάσης επί της οποίας αυτή στηρίζεται.

1.3.4 Είναι αναγκαία η προσκόμιση γραπτών αποδείξεων για την τεκμηρίωση της απαίτησης; Αν ναι, ποια έγγραφα γίνονται αποδεκτά ως αποδεικτικά στοιχεία;

Ναι. Σύμφωνα με το άρθρο 1338, η απαίτηση πρέπει να αποδεικνύεται με έγγραφο προερχόμενο από τον οφειλέτη. Το εν λόγω έγγραφο δεν χρειάζεται απαραίτητα να συνιστά αναγνώριση χρέους.

1.4 Απόρριψη αίτησης

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υποβολή της αίτησης, ο δικαστής αποδέχεται ή απορρίπτει την αίτηση με διαταγή που εκδίδεται χωρίς επ' ακροατηρίου συζήτηση. Ο δικαστής μπορεί να χορηγήσει προθεσμίες χάριτος ή να δεχτεί την αίτηση μόνο εν μέρει (άρθρο 1342 του δικαστικού κώδικα). Πράγματι, ο δικαστής διαθέτει πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες συνιστώσες της οφειλής και μπορεί να απορρίψει ορισμένες από τις συνιστώσες αυτές. Επίσης, μπορεί να λάβει υπόψη πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί στο μεσοδιάστημα. Ο δικαστής μπορεί να απορρίψει την αίτηση στο σύνολό της αν κρίνει ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις που τίθενται (βλ. άρθρα 1338 έως 1344 του δικαστικού κώδικα).

Όταν ο δικαστής κάνει δεκτή την αίτηση, εν όλω ή εν μέρει, η διαταγή του παράγει τα αποτελέσματα ερήμην απόφασης.

Ο πιστωτής οφείλει να επιδώσει τη διαταγή πληρωμής στον οφειλέτη.

Το άρθρο 1343 παράγραφος 2 του δικαστικού κώδικα ορίζει ότι η πράξη επίδοσης της διαταγής πληρωμής πρέπει, επί ποινή ακυρότητας, να περιλαμβάνει:
αντίγραφο της αίτησης,
μνεία της προθεσμίας εντός της οποίας ο οφειλέτης μπορεί να ασκήσει ανακοπή ερημοδικίας,
μνεία του δικαστή ενώπιον του οποίου πρέπει να ασκηθεί η ανακοπή ερημοδικίας, καθώς και των διατυπώσεων για την υποβολή της..

Ομοίως επί ποινή ακυρότητας, η πράξη επίδοσης πρέπει να προειδοποιεί τον οφειλέτη ότι, σε περίπτωση που δεν προσβάλει τη διαταγή πληρωμής εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, μπορεί να υποχρεωθεί με κάθε νόμιμο μέσο να καταβάλει το αιτούμενο ποσό.

Αν ο οφειλέτης δεν ασκήσει ανακοπή ερημοδικίας ή έφεση εντός των τασσόμενων προθεσμιών, η διαταγή πληρωμής καθίσταται τελεσίδικη.

1.5 Έφεση

Ένδικα μέσα του πιστωτή

Τα ένδικα μέσα που διαθέτει ο πιστωτής καθορίζονται στο άρθρο 1343 παράγραφος 4 του δικαστικού κώδικα. Ο πιστωτής δεν διαθέτει πραγματικά ένδικα μέσα όταν η αίτησή του απορρίπτεται ή γίνεται εν μέρει δεκτή από τον δικαστή. Ωστόσο, μπορεί να υποβάλει εκ νέου την απαίτησή του μέσω της τακτικής διαδικασίας (και συνεπώς όχι με τη συνοπτική διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής). Εάν η απαίτηση γίνει εν μέρει δεκτή αλλά ο πιστωτής επιθυμεί να την υποβάλει εκ νέου με την τακτική διαδικασία, δεν πρέπει να επιδώσει τη διαταγή στον οφειλέτη.

Ανακοπή ερημοδικίας ή έφεση από τον οφειλέτη

Ο οφειλέτης μπορεί να προσβάλει τη διαταγή πληρωμής με δύο τρόπους: είτε ασκώντας έφεση είτε ασκώντας ανακοπή ερημοδικίας (η διαταγή πληρωμής, όταν κάνει δεκτή εν όλω ή εν μέρει την αίτηση του πιστωτή, παράγει τα αποτελέσματα ερήμην απόφασης — βλ. άρθρο 1343 παράγραφος 4 του δικαστικού κώδικα). Και στις δύο περιπτώσεις, η προθεσμία είναι ένας μήνας από την επίδοση της απόφασης (βλ. άρθρα 1048 και 1051 του δικαστικού κώδικα). Οι προθεσμίες αυτές παρατείνονται όταν ένας εκ των διαδίκων δεν έχει στο Βέλγιο ούτε κατοικία ούτε διαμονή ούτε διεύθυνση επιδόσεων.

Οι συνήθεις κανόνες για την ανακοπή ερημοδικίας και την έφεση εφαρμόζονται και στην προκειμένη περίπτωση, με μία εξαίρεση, που προβλέπεται στο άρθρο 1343 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του δικαστικού κώδικα: κατά παρέκκλιση από το άρθρο 1047 (το οποίο επιβάλλει επίδοση από δικαστικό επιμελητή), η ανακοπή ερημοδικίας μπορεί να ασκηθεί με αίτηση που υποβάλλεται στη γραμματεία του δικαστηρίου σε τόσα αντίγραφα όσοι είναι οι διάδικοι και οι δικηγόροι, και που κοινοποιείται από τον γραμματέα, με ειδική συστημένη επιστολή, στον πιστωτή και τον δικηγόρο του.

Επί ποινή ακυρότητας, η αίτηση (ανακοπής ερημοδικίας) περιέχει:
την ημερομηνία, κατά ημέρα, μήνα και έτος,
το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα και τον τόπο κατοικίας του ανακόπτοντος,
το όνομα, το επώνυμο και τον τόπο κατοικίας του πιστωτή, καθώς και μνεία του ονόματος του δικηγόρου του,
προσδιορισμό της προσβαλλόμενης διαταγής πληρωμής,
τους λόγους ανακοπής που προβάλλει ο ανακόπτων.

Οι διάδικοι καλούνται από τη γραμματεία του δικαστηρίου να εμφανιστούν κατά τη δικάσιμο που ορίζει ο δικαστής.

1.6 Ανακοπή

Το βελγικό δίκαιο δεν προβλέπει ρητά την ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής.

Ο οφειλέτης μπορεί να αποστείλει πληροφορίες στον ειρηνοδίκη, το γεγονός όμως αυτό δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της διαταγής ως εκδοθείσας ερήμην.

1.7 Αποτέλεσμα της άσκησης ανακοπής

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δεν είναι δυνατή η άσκηση ανακοπής. Είτε ο οφειλέτης προβάλλει αμυντικούς ισχυρισμούς είτε όχι, η συνοπτική διαδικασία ακολουθεί την πορεία της.

1.8 Συνέπειες από τη μη άσκηση ανακοπής

Βλ. απάντηση στο σημείο 1.7.

1.8.1 Βάσει ποιων ενεργειών καθίσταται εκτελεστή η διαταγή;

1.8.2 Η απόφαση είναι τελεσίδικη ή υπάρχει ακόμα η δυνατότητα προσφυγής του εναγόμενου κατά της διαταγής;

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/10/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.